

دور

۱۵۰ کشته در در گیری های مصر

● **الجزیره:** به‌دنبال در گیری میان طرفداران مرسى با حامیان شورای نظامی مصر در استان‌های مختلف این کشور، دست کم ۱۵۰ نفر کشته و بیش از چهارهزارنفر زخمی شدند این حمله ساعتی پس از آن صورت گرفت که محمد ابراهیم، وزیر کشور مصر تاکید کرد که تجمع کنندگان حامی محمد مرسى، رئیس‌جمهوری برکنار شده مصر به‌زودی به‌شیوه‌های قانونی به خانه‌هایشان باز خواهند گشت. در واکنش به این فاجعه خونبار جنبش ششم آوریل مصر خواستار استعفاى وزیر کشور شد اتحادیه علمای اسلام با صدور بیانیه این حمله «وحشیانه» را محکوم کرد. طارق البشرى، از مقامات سیاسى مصر این جانیت را در تاریخ این کشور بی‌سابقه خواند. دکتر سلیم العوا از نامزدهای سابق ریاست‌جمهوری این جانیت را دستاورد وزارت دفاع و کشور مصر دانست. ویلیام هیگ، وزیر خارجه انگلستان هرگونه استفاده طرفین از اعمال خشونت‌آمیز را علیه همدیگر به‌شدت محکوم کرد و کاترین اشتون، مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا از حواث روز جمعه مصر «ابراز تأسف شدید» کرد. خبرنگار بی‌بی‌سی کنتار میثان رایبعلالدویه را نوعی قتل عام دانست (نسل کشی) اعضای اخوان‌المسلمین نامیددر تحویلی دیگر رئیس‌جمهور موقت مصر در تماس تلفنی با شبکه «الحیاه» مصر از تحصن‌کنندگان حامی محمد مرسى، رئیس‌جمهور برکنار شده مصر در رابعه العدویه و النفضه خواست به خانه‌هایشان بازگردند و به تحصن خود پایان دهند. همچنین اکمل الدین احسان‌واغلو، دبیرکل سازمان همکاری‌های اسلامی گفت: دو نفر از اعضای شورای ملی حقوق‌یشر مصر با محمد مرسى، رئیس‌جمهوری برکنار شده مصر در محل نگهداری‌اش دیدار کردند تا از وضعیت وی و روند رسیدگی به اتهاماتش مطلع شوند. همچنین جن پساکى، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا تاکید کرد: دولت و کنگره برای مشخص کردن بهترین راه جهت ادامه حمایت‌ها از مصر به همکاری خود ادامه می‌دهند. در تحویلی دیگر منابع مصری اعلام کردند که در حمله افراد مسلح ناشناس به یک مرکز پلیس وابست امنیتی در منطقه «الکوتر» در شهر «شیخ زوید» در سیبای شمالی دو نفر کشته و شماری از نیروهای پلیس و ارتش نیز زخمی شدند. در تحویلی دیگر رئیس‌جمهوری ترکیه اعلام کرد، در صورتی که محمد مرسى، همتای مصری مخلوعش آزاد شود، تنش‌ها در مصر کاهش می‌یابد.

استعفاى ۴۲ نماینده پارلمان تونس

● **الجزیره:** همزمان با تظاهرات مخالفان و حامیان نظام حاکم تونس در بی ثرور فعال مخالف تونسسی ۲۴نفر از نمایندگان شورای موسسان این کشور استعفاى خود را تقدیم این شورا کردند. همچنین روز جمعه نیز در تظاهراتی که در محکومیت ترور ابراهمی برگزار شد دو شهروند تونسى در شهر قفصه در غرب تونس کشته شدند. در تحویلی دیگر مراسم تشییع جنازه محمد براهمی، سیاستمدار چپگرد از تونس که روز جمعه در مقابل منزلش ترور شد، با حضور هزاران نفر برگزار شد. ارتش تونس تأمین امنیت مراسم را برعهده داشت اما از سوى دولت، به رهبری حزب اسلامی التشفه، نمایندهای در مراسم نبود.

ششمین سالروز آتش‌بس دو کره

● ارتش کره شمالی در مراسمی ششمین سالگرد آتش‌بس میان دو کره را گرمای داشت. در تحویلی دیگر معاون رئیس‌جمهوری چین از رهبر کره شمالی خواست مذاکرات خلع سلاح هسته‌ای را مجدداً از سر بگیرد. وزارت دفاع کره جنوبی پیش از ششمین سالگرد آتش‌بس موقت میان دو کره، خطاب به کره شمالی تاکید کرد تا از این توافق که منجر به خاتمه جنگ میان دو کشور شد، تبعیت کند. همچنین گروهی از خبرنگاران در ازای پرداخت ۱۵هزار دلار از کره شمالی دیدن کرده و با «اکیم جونگ اون» رهبر این کشور مصاحبه می‌کنند.

دو زندانی گواتانامو در مسیر بازگشت به کشور

● **رویترز:** دولت باراک اوباما اعلام کرد، با بازگرداندن دو زندانی گواتانامو به الجزایر، روند انتقال زندانی‌های این زندان برای اولین‌بار پس از یکسال از سر گرفته‌می‌شود. این تازه‌ترین اقدام رئیس‌جمهور آمریکایی نشان‌دهنده تعهدش به تعطیل کردن این زندان است که تعداد زیادی زندانی بدون اتهام، بیش از یک دهه در آنجا محبوس هستند.

روسیه: اسنودن را نمی‌دهیم

● **سینهوآ:** سخنگوی ریاست‌جمهوری روسیه اعلام کرد، مسکو افشاگر اطلاعات محرمانه آژانس امنیتی ملی آمریکا را به واشنگتن مسترد نمی‌کند «دیمیتری پسکوف»، با اعلام اینکه سروروس امنیت فدرال روسیه با افبی‌آی در مورد سرنوشت «ادوارد اسنودن»، در حال گفت‌وگوست، افزود: ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه در مذاکرات در مورد مساله اسنودن با همتایان آمریکایی خود و مقام‌های این کشور شرکت نکرده است.

تجهیز اتحادیه اروپا به سیستم جاسوسی هوایی

● **دیلی تلگراف:** اتحادیه اروپا در حال برنامه‌ریزی برای تشکیل دادن و عملیاتی‌کردن پهپادهای جاسوسی، ماهواره‌های نظارتی و هواپیماها در قالب یک سازمان امنیتی و اطلاعاتی جدید تحت اختیار کاترین اشتون است. این پیشنهاد مناقشه‌برانگیز اقدامی چشمگیر در راستای ایجاد نهاد نظامی مستقل اتحادیه اروپا با مالکیت تجهیزات و همچنین عملیات‌های مختص به خود است. این در حالی است که چنین پیشنهادهایی با مخالفت شدید انگلیس مواجه شده است.

مریم امیری: ترکیه کشوری در مرز توسعه‌یافتگی و توسعه‌نیافتگی، با موقعیت جغرافیایی که به‌خوبی این وضعیت را نشان می‌دهد. اساساً شاید به دلیل قرارگیری ترکیه در «مرز» باشد که نتوانسته از هیچ سویی گذر کند و به‌طور کامل به آغوش یک طرف درنگند. کشوری مسلمان با قانون اساسی سکولار، کشوری متجدد که در عین حال هنوز سایه پدر آتاترک را بر سر دارد. و سرانجام کشوری که تظاهر به اروپایی بودن می‌کند ولی هنوز با اقلیت‌هایش مشکل اساسی دارد. کردهای ترکیه، بزرگ‌ترین اقلیت این کشور، دهه‌هاست که با دولت مرکزی بر سر حداقل‌های انسانی در نزاع آشکار و خاموش هستند. اکنون بزرگ‌ترین چالش دولت ترکیه برای ساختن تصویری یکپارچه از کشور،

همین کردها هستند. نزاع طولانی دولت با حزب کارگران کردستان ترکیه (پ‌ک‌ک) در سال ۲۰۱۲ به توافقی انجامید که با شروط دو طرف، به صلح موقت و آتش‌بس انجامید. قرار شد دولت برای بهبود وضعیت کردها اقدامات عینی کند و در عوض پ‌ک‌ک اعضای مسلحتش را از ترکیه خارج کند. تاکنون تنها پ‌ک‌ک به‌صورت تصفیه‌نامه تعهدش را انجام داده و در آن‌سو اقدام همدلانه‌ای دیده نشده است. سرانجام روز گذشته «مسبری اوکی» یکی از اعضای بلندپایه پ‌ک‌ک به شبکه رادیویی متحدوله آلمان گفت، در صورتی که دولت ترکیه توافقی‌های به‌دست‌آمده در جریان مذاکرات صلح را عملی نکند آتش‌بس میان پ‌ک‌ک و دولت ترکیه شکسته خواهد شد. او گفت صبر ما حدی دارد و از قول عبدالله اوچالان، رهبر حزب «گفت «در صورتی که تا تاریخ ۱۵ اکتبر (۲۲ مهر) اقدامی از سوی آنکارا صورت نگیرد آتش‌بس شکسته خواهد شد». از سوی دیگر وکلای اوچالان، ضمن درخواست محاکمه مجدد موکلشان اعلام کردند، تغییرات قانونی اخیر را را برای دعوای حقوقی جدید و یک محاکمه عادلانه‌تر باز می‌کنند. هنوز مشخص نیست دولت چه واکنشی به این خواسته نشان می‌دهد. آیا نرم‌خوبی بیشتری از سوی دولت در راه است و وضعیت کردها بهبود خواهد یافت؟ در این صورت بهترین عمل برای اثبات شروع این روند، آزاد کردن رهبر محبوب کردهاست.

کردهای ترکیه: یک بستر و دو رویا

«پ‌ک‌ک» برای دولت ضرب‌الاجل تعیین کرد

با مرور منابع مختلف به نظر می‌رسد تخمین جمعیت کردهای ترکیه، آسان نباشد. در این منابع جمعیت کردها از ۱۱ میلیون تا ۲۲ میلیون و به‌عبارتی از ۱۵/۷ تا ۲۵ تا درصد کل جمعیت ترکیه برآورد شده است. در برخی آمار «زازاها» که زبان نزدیک به کردی دارند، لحاظ نشده و در برخی منابع دیگر شمرده شده‌اند. طبق اطلاعات موسسهٔ آمار «ترک استات» که به‌روزترین و قابل‌اعتمادترین منبع به‌شمار می‌رود، تا سال ۲۰۱۲، ۲۲ میلیون کرد در ترکیه زندگی می‌کرده‌اند. بیشترین تراکم کردها در مناطق شرقی و به‌ویژه مرکزشرقی این کشور مشاهده می‌شود. کردها بزرگ‌ترین گروه اقلیت در ترکیه هستند. در قانون اساسی، اقلیت‌ها بر اساس مذهب دسته‌بندی شده‌اند و از آنجا که کردها مسلمان و همه‌مذهب تر کها هستند، تاکنون موجودیتشان به‌عنوان گروه مستقل،

در **قانون اساسی**، احزاب بر اساس قومیت حق فعالیت ندارند. به همین دلیل **حزب و جریان قانونی کردی در این کشور به‌ندرت وجود دارد.**
۱- پ‌ک‌ک: دهه ۸۰ به رهبری عبدالله اوچالان، مبارزه مسلحانه خود علیه دولت مرکزی را آغاز کرد. این حزب ادعا می‌کند بیش از ۲۰ هزار مبارز مسلح دارد.
۲- حزب سوسیالیست کردستان: این حزب تا مدتی با پ‌ک‌ک همکاری می‌کرد ولی بعدها از این حزب جدا شد.
۳- جنبش شمال کردستان: هدف این حزب ایجاد حکومت فدرالی در ترکیه است که در سال ۲۰۰۴ اعلام موجودیت کرد.
۴- حزب آزاد بیخش انقلابی: هدف این حزب که مبارزه مسلحانه را در دستور آزاد کردن رهبر محبوب کردهاست.

مهم‌ترین احزاب کردی ترکیه

کار خود قرار داده است استقلال کردها از ترکیه است. این حزب با پ‌ک‌ک همکاری می‌کند.

۵- سازمان حزب الله: برخی می‌گویند این حزب با کمک سازمان اطلاعات ترکیه برای مقابله با پ‌ک‌ک شکل گرفته است.

۶- حزب دموکراتیک خلق: این حزب قانونی و همسو با دولت است. برای قانونی شدن و فرار از تحلیل ادعا کرده است که تنها برای کردها نیست.

۷- حزب دموکرات کردستان ترکیه: این حزب هوادار بارزانی رهبر حزب دموکراتیک عراق است. این حزب نیز سعی دارد خود را همسو با دولت نشان دهد و در مورد آن هم گفته می‌شود موجودیتش به‌خطر مقابله با پ‌ک‌ک است.

مبارزه مسلحانه، تنها راه ممکن با دولتی چنین خشن است. درگردهمایی تاریخی نخبگان ملی گرای کرد در ۲۷ اکتبر ۱۹۲۷، آنها اعلام استقلال کردند. تا سال بعد عملیات مسلحانه در کوه‌های آرارات آغاز شد. این جنبش با وجود پیشروی‌های اولیه دو سال بیشتر دوام نیاورد و در سال ۱۹۳۰، نیروی هوایی ترکیه، عملیات گسترده‌ای علیه آنها آغاز کرد که سببیت رخ داده در آن حتی داد احزاب و رسانه‌های ترک را نیز درآورد. پس از آن تا دهه‌ها بعد حرکت مقاومتی چشمگیری از کردها دیده شد. تا دهه ۱۹۷۰ که جریان مارکسیستی پ‌ک‌ک به‌تدریج شکل گرفت. در اوایل دهه ۱۹۷۰، بخش اصلی سازمان که بیشتر اعضایش دانش‌آموزان بودند، تشکیل و به رهبری عبدالله اوچالان (آپو) به آنکارا تاسیس شد. این گروه اندکی بعد به مناطق کردنشین جنوب‌شرقی ترکیه نقل‌مکان کرد و در نوامبر ۱۹۷۸، نام حزب کارگران کردستان برایش به تصویب رسید. در سال ۱۹۸۴، سازمان به یک گروه شبه‌نظامی تبدیل شد و حملات و بمب‌گذاری‌هایی علیه تأسیسات دولتی، نظامی و نهادهای مختلف «دولت، راناندازی کرد. دولت ترکیه در اواخر دهه ۱۹۹۰، فشارهایش را افزایش داد و در سال ۱۹۹۹، اوچالان دستگیر و در محاکمه‌ای به مرگ محکوم شد. اما پس از آن به‌علت درخواست عضویت ترکیه در اتحادیه اروپا این حکم به حبس ابد کاهش یافت. پس از آن پ‌ک‌ک آتش‌بس یکجانبه اعلام کرد که در سال ۲۰۰۳ آن را لغو کرد. دولت ترکیه از سال ۲۰۰۵ شروع کرد به یافتن راه‌هایی برای مذاکره با این گروه در این میان، مشهورترین مذاکره انجام‌شده «مناکره اسلو» بوده است. آخرین پیشنهاد صلح و مذاکره از سوی پ‌ک‌ک مطرح شد که در ابتدای امر دولت آن را رد کرد ولی هم‌اکنون لیگان‌لنگان در حال پیگیری است. آنچه پ‌ک‌ک و سایر گروه‌های مبارز کردی را واداشت تا رنج چنین مبارزه طولانی و فرساینده‌ای را بر سر خود هموار کنند، ظلم و تبعیض سیستماتیک دولت مرکزی بر این مناطق است. میزان عقب‌افتادی اقتصادی و متعاقب آن فقر و بیکاری در مناطق کردنشین ترکیه با هیچ جای دیگر این کشور قابل قیاس نیست. علاوه بر این بر اساس گزارش سازمان‌های حقوق بشری، ۷۰ درصد روزنامه‌نگارهای زندانی در ترکیه، کرد هستند.

مواقبت با آزادی اسیران فلسطینی

● **اسکای نیوز عربی:** بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم اسرائیل با آزادی اسیران فلسطینی اراضی اشغالی سال ۱۹۴۸ موافقت کرد. در همین حال محمود عباس نیز اعلام کرد مذاکرات صلح با اسرائیل ه‌سشنیه در واشنگتن از سر گرفته می‌شود. در تحویلی دیگر نوام چلمسکی، سیاستمدار برجسته آمریکایی گفت اروپا می‌تواند نقش بسیار مهمی در موفقیت‌آمیز بودن ازسرگیری مذاکرات صلح میان اسرائیل و فلسطین ایفا کند. همچنین بعد از اینکه اتحادیه اروپا حمایت‌های مالی از شیرک‌های یهودی‌نشین در کرانه باختری و قدس شرقی را ممنوع کرد، رژیم صهیونیستی تصمیم گرفت که همکاری خود را با نمایندگان اتحادیه اروپا در مناطق «ج» کرانه باختری متوقف کند.

دفتر طالبان در قطر باز می‌شود

● **خبرگزاری فرانسه:** عزیز احمد چهواری، سخنگوی وزارت خارجه پاکستان اعلام کرده است دفتر طالبان در قطر که چندی پیش مسدود شده بود، به‌زودی باز خواهد شد. همچنین مقامات پاکستان اعلام کردند دو حمله انتحاری در یک بازار شلوغ در شمال‌غرب این کشور دست‌کم ۵۷ کشته و بیش از ۱۶۷ زخمی بر جای گذاشت. از همین‌رو در پاکستان سه روز عزای عمومی اعلام شد. در تحویلی دیگر روابط عمومی بین‌سازمانی پاکستان اعلام کرد در جریان تیراندازی بی‌دلیل نیروهای هندی از خط کنترل منطقه کشمیر، یکی از سربازان ارتش پاکستان کشته و یکی دیگر به‌شدت زخمی شد.

آغاز انتخابات پارلمانی کویت

● **ایسنا:**کویت‌ها دیروز برای دومین‌بار طی هشت‌ماه به پای صندوق‌های رای رفتند تا اعضای پارلمان این کشور را انتخاب کنند. تصمیم برگزاری این انتخابات که بیشتر احزاب مخالف آن را تحریم کرده‌اند، پس از آن اتخاذ شد که دادگاه قانون اساسی این کشور در ۱۶ ژوئن دستور ابطال آخرین انتخابات پارلمانی را داد که در دسامبر گذشته برگزار شده بود. از اواسط می ۲۰۰۶ این ششمین‌باری است که انتخابات پارلمانی برگزار می‌شود.

فروش تسلیحات نظامی به عراق

● **ایسنا:** وزارت دفاع آمریکا طرح فروش ۱۲ فروند بالگرد نظامی و ۵۰ دستگاه خودرو ویژه مقابله با تسلیحات شیمیایی به عراق را به کنگره ابلاغ کرد. وزارت دفاع آمریکا همچنین اعلام کرد: قیمت کلی این طرح نزدیک به دومیلیارد دلار است. کنگره ۱۵ روز مهلت دارد تا هرگونه اعتراض احتمالی‌اش به این قرارداد را اعلام کند و در غیر این صورت این قرارداد سه‌بندی امضا خواهد شد.

بریده‌اخبار

● **ایسنا:** به گفته آناتت سینگ، مدیر تولید فیلم «راه‌طولانی آزادی» که در خصوص زندگی نلسون ماندلا است، اولین نمایش این فیلم در جشنواره بین‌المللی فیلم تورنتو در سپتامبر صورت می‌گیرد.
● **ایسنا:** یک سلاح کلاشنیکف که در کنار جسد بن‌لادن رهبر سابق القاعده در ابیت آباد پاکستان در سال ۲۰۱۱ میلادی یافت شد، در موزه مخفی سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا) به نمایش گذاشته شد.
● **ایسنا:** افراد مسلح ناشناس در لیبی دو افسر پلیس و ارتش و یک فعال سیاسی مخالف نظام سابق این کشور را ترور کردند.

جهان